EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 7. 2025
COM(2025) 347 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

o priebežnom hodnotení Programu pre jednotný trh na roky 2021 – 2027

{SEC(2025) 195 final} - {SWD(2025) 172 final}

1. ÚVOD

Program pre jednotný trh (ďalej len „program“) je program financovania z prostriedkov EÚ, ktorého cieľom je pomôcť dosiahnuť plný potenciál jednotného trhu a zabezpečiť dlhodobé zotavenie Európy z pandémie ochorenia COVID-19. Program bol **zriadený nariadením (EÚ) 2021/690** na obdobie dlhodobého rozpočtu EÚ na roky 2021 – 2027 (označovaného ako viacročný finančný rámec)[1].

V článku 3 ods. 1 nariadenia o Programe pre jednotný trh sa stanovujú dva **všeobecné ciele**:

- „zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a predovšetkým chrániť a posilňovať postavenie občanov, spotrebiteľov a podnikov, najmä MSP, presadzovaním práva Únie, uľahčovaním prístupu na trh, stanovovaním noriem a podporovaním zdravia ľudí, zvierat a rastlín a dobrých životných podmienok zvierat, a to pri dodržiavaní zásad udržateľného rozvoja a zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa, ako aj posilnením spolupráce medzi príslušnými orgánmi členských štátov a medzi príslušnými orgánmi členských štátov a Komisiou a decentralizovanými agentúrami Únie;
- rozvíjať, tvoriť a šíriť vysokokvalitnú, porovnateľnú, včasnú a spoľahlivú európsku štatistiku, ktorá je základom navrhovania, monitorovania a hodnotenia všetkých politík Únie a pomáha občanom, tvorcom politík, orgánom, podnikom, akademickej obci a médiám prijímať informované rozhodnutia a aktívne sa zúčastňovať na demokratickom procese.“

V nariadení (článok 3 ods. 2) sa stanovujú aj špecifické ciele, ktoré sú základom štruktúry programu založenej na pilieroch:

- Pilier 1: zefektívniť vnútorný trh.
- Pilier 2: posilniť konkurencieschopnosť a udržateľnosť malých a stredných podnikov (MSP).
- Pilier 3: zabezpečiť účinné európske normy a medzinárodné štandardy finančného a nefinančného výkazníctva a auditu.
- Pilier 4: podporovať záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a bezpečnosti výrobkov.
- Pilier 5: prispievať k vysokej úrovni zdravia a bezpečnosti ľudí, zvierat a rastlín v oblasti rastlín, zvierat, potravín a krmív.
- Pilier 6: rozvíjať, tvoriť, šíriť a komunikovať vysokokvalitnú európsku štatistiku.

Podľa **článku 18** nariadenia o Programe pre jednotný trh musí Komisia do štyroch rokov od začiatku jeho vykonávania uskutočniť priebežné hodnotenie, ktoré sa použije v rozhodovacom procese. Priebežné hodnotenie sa vzťahuje na obdobie vykonávania 2021 – 2023.

V hodnotení sa program posudzuje z hľadiska jeho **všeobecných a špecifických cieľov**. V súlade s **usmerneniami pre lepšiu právnu reguláciu** je hodnotenie založené na analýze piatich hodnotiacich kritérií (účinnosť, efektívnosť, súdržnosť, pridaná hodnota EÚ, relevantnosť). V hodnotení sa posudzujú aj tri ďalšie kritériá týkajúce sa koncepcie programu (flexibilita, synergie, zjednodušenie). Vzhľadom na komplexnú koncepciu

[1] Nariadenie o Programe pre jednotný trh – 2021/690 – SK – EUR-Lex.

Programu pre jednotný trh bol pri tomto hodnotení uplatnený prístup zdola nahor, pilier po pilieri. Komisia najprv analyzovala výkonnosť jednotlivých pilierov vzhľadom na ich špecifické ciele, aby posúdila, ako prispeli k všeobecným cieľom Programu pre jednotný trh, a vyvodila závery pre program ako celok. **Uvedený prístup sa odráža v tejto správe.**

Zistenia, závery a získané poznatky pomôžu Komisii pri plánovaní práce na zostávajúce obdobie viacročného finančného rámca. Poslúži to ako pevný základ pre navrhovanie budúcich programov a akcií pre jednotný trh vo finančnom období po roku 2027.

Táto správa vychádza z hodnotiaceho **pracovného dokumentu útvarov Komisie**, ktorý vypracovala Komisia a ktorý je priložený k správe. Podrobnejšie informácie o procese hodnotenia a jeho výsledkoch sa uvádzajú v pracovnom dokumente útvarov Komisie. Na uvedenom procese sa podieľal externý dodávateľ poverený úlohou vypracovať **nezávislú štúdiu**, ktorá sa použila na podporu zistení hodnotenia. Pri hodnotení sa využili aj dôkazy vyplývajúce z konzultačných činností, posúdenia vplyvu, monitorovacích správ vrátane výročných správ a iné relevantné údaje.

Metodika hodnotenia zahŕňala analýzu údajov a triangináciu zistení z rôznych použitých zdrojov. Počas hodnotenia sa vyskytlo niekoľko **výziev a obmedzení**, ktoré možno rozdeliť do dvoch kategórií. Prvá kategória zahŕňa výzvy súvisiace s chýbajúcou spoločnou štruktúrou podávania správ a chýbajúcim systémom ukazovateľov, ktoré by zachytávali zložitosť štruktúry Programu pre jednotný trh a rôznorodú povahu činností v rámci jeho pilierov a odrážali pokrok a kumulatívny vplyv programu. Druhá kategória sa týka nedostatočných primárnych a sekundárnych údajov v dôsledku obmedzeného počtu odpovedí na verejnú konzultáciu, skromnej spätnej väzby na výzvu na predkladanie podkladov a nedostatočných štatistických údajov na kvantifikáciu nákladov a prínosov programu a dosiahnutých výsledkov.

2. KONTEXT

V Programe pre jednotný trh sa konsolidujú rozpočtové riadky predchádzajúceho programu a šesť hlavných programov z predchádzajúceho finančného obdobia (2014 – 2020). Do jedného rámca sa v ňom zlučujú iniciatívy, ako je program COSME, program Spotrebitelia a Program potravinového reťazca.

Program pre jednotný trh slúži ako hlavný nástroj financovania EÚ na zachovanie a rozvoj jednotného trhu. Strategické zameranie Programu pre jednotný trh na podporu hospodárskeho rastu, znižovanie prekážok a posilňovanie spolupráce je v súlade s jeho hlavnými cieľmi, a to zabezpečením silného a integrovaného jednotného trhu.

Celkový rozpočet Programu pre jednotný trh na roky 2021 – 2027 je 4 353 miliónov EUR. Počas prvých troch rokov sa v rámci Programu pre jednotný trh vyčlenilo 1 909 miliónov EUR, čo predstavuje 44 % celkového rozpočtu. Finančné prostriedky z Programu pre jednotný trh boli v priebehu prvých troch rokov jeho vykonávania (2021 – 2023) vyčlenené v súlade so sumami uvedenými v nariadení. Finančné prostriedky boli rozdelené medzi jednotlivé piliere v súlade s rámcom stanoveným v nariadení o Programe pre jednotný trh[2].

[2] Konkrétne sumy finančných prostriedkov vyčlenené na každý pilier v eurách sa uvádzajú v článku 4 nariadenia o Programe pre jednotný trh.

Program sa opiera o **šesť pilierov**, pričom jednotlivé piliere sú zamerané na špecifické ciele. V nariadení o Programe pre jednotný trh sa z celkového rozpočtu vyčlenili na každý pilier orientačné podiely. Finančné prostriedky programu sa rozdeľujú prostredníctvom rôznych mechanizmov prispôsobených špecifickým potrebám jednotlivých pilierov.

Medzi **hlavné činnosti** podporované v rámci Programu pre jednotný trh patria:

- zber údajov, analýza, európske oficiálne štatistiky, štúdie a hodnotenia na podporu účinného presadzovania a modernizácie právneho rámca EÚ,
- iniciatívy na budovanie kapacít a uľahčovanie spoločných akcií medzi členskými štátmi navzájom, medzi ich príslušnými orgánmi, Komisiou a decentralizovanými agentúrami EÚ,
- finančná podpora mechanizmov, ktoré umožňujú jednotlivcom, spotrebiteľom a zástupcom podnikov zapojiť sa do rozhodovacích procesov,
- zlepšenie výmeny a šírenia odborných znalostí a poznatkov,
- vypracovanie spoločných európskych noriem.

V rámci **piliera 1** sa podporuje vnútorný trh, napríklad prostredníctvom účinného presadzovania **politík hospodárskej súťaže a spoľahlivých mechanizmov dohľadu nad trhom**, a bolo naň vyčlenených 557 miliónov EUR (13 %). Zo zmlúv o verejnom obstarávaní sa financovali činnosti, ako je napríklad vývoj digitálnych platforiem vrátane CASE@EC a Safety Gate, vďaka ktorým sa zlepšilo presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže a uľahčili sa bezpečnejšie trhové postupy. Tieto činnosti sa priamo orientovali na cieľ zachovania dobre fungujúceho vnútorného trhu.

V rámci **piliera 2** sa podporujú **MSP prostredníctvom podpory konkurencieschopnosti, uľahčenia prístupu na trhy a umožnenia zelenej a digitálnej transformácie** a bola naň vyčlenená 1 miliarda EUR (24 %). Granty sa použili na podporu poskytovania prispôsobených poradenských služieb a príležitostí na vytváranie medzinárodných sietí prostredníctvom kľúčových iniciatív, ako sú: i) sieť Enterprise Europe Network (ďalej len „EEN“), ktorá umožňuje MSP expandovať na nové trhy a zavádzať digitálne a zelené technológie a ii) program Erasmus pre mladých podnikateľov, ktorý uľahčil cezhraničné výmeny, podporil inovácie a podnikateľský rast.

V rámci **piliera 3** sa posilňujú **procesy normalizácie** a rámce vykazovania s cieľom zabezpečiť harmonizované trhové postupy a bolo naň vyčlenených 221 miliónov EUR (5 %). Z príspevkov pre európske normalizačné organizácie a osobitných grantov sa podporil vývoj a zavádzanie harmonizovaných noriem, čím sa zabezpečila kompatibilita, uľahčil obchod v rámci EÚ a poskytla sa pomoc na udržanie globálnej konkurencieschopnosti EÚ.

V rámci **piliera 4** sa podporuje **ochrana spotrebiteľa a bezpečnosť výrobkov** prostredníctvom koordinovaného presadzovania práva a iniciatív na budovanie kapacít a bolo naň vyčlenených 189,5 milióna EUR (4 %). Z grantov a verejného obstarávania sa financovali programy budovania kapacít pre vnútroštátne orgány a posilňovali sa mechanizmy uplatňovania nárokov spotrebiteľov na nápravu. Príklady zahŕňajú európske spotrebiteľské centrá (ESC), ktoré vyriešili tisíce cezhraničných sporov, a platforma Safety Gate, ktorá umožnila rýchlejšiu identifikáciu a odstránenie nebezpečných výrobkov, čím sa chránili záujmy spotrebiteľov.

V rámci **piliera 5** sa riešia **výzvy v oblasti zdravia a bezpečnosti v** potravinárstve a poľnohospodárstve, a to podporovaním preventívnych opatrení, kontroly chorôb

a udržateľných postupov, a bolo naň vyčlenených 1,68 miliardy EUR (40 %). Granty sa použili na podporu veterinárnych a fytosanitárnych núdzových opatrení a programov a činností zameraných na antimikrobiálnu rezistenciu a predchádzanie vzniku potravinového odpadu. Okrem toho sa zo zmlúv o verejnom obstarávaní financovali iniciatívy v oblasti odbornej prípravy v rámci programu Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny. Týmito činnosťami sa posilnili opatrenia na prevenciu chorôb, zlepšilo sa dodržiavanie pravidiel EÚ, posilnila sa bezpečnosť verejného zdravia a poskytla sa pomoc na zvýšenie udržateľnosti potravinového reťazca.

V rámci **piliera 6** sa získava **vysokokvalitná európska štatistika**, ktorá poskytuje spoľahlivú dôkazovú základňu pre tvorbu politík a rozhodovanie, a bolo naň vyčlenených 552 miliónov EUR (13 %). Zmluvy o verejnom obstarávaní a granty pre národné štatistické úrady umožnili vytvárať spoľahlivé súbory údajov vrátane včasných aktualizácií hospodárskych, sociálnych a environmentálnych ukazovateľov. Týmito činnosťami sa zabezpečil prístup tvorcov politík k spoľahlivým a relevantným údajom, aby mohli účinne riešiť vznikajúce výzvy a príležitosti.

3. KĽÚČOVÉ ZISTENIA

Vzhľadom na jedinečnú štruktúru Programu pre jednotný trh a na to, že činnosti sa vykonávajú prostredníctvom pilierov programu, sa analýza zameriava na špecifické ciele, na základe ktorých sa poskytnú zistenia pre program ako celok. Z priebežného hodnotenia programu **za prvé tri roky vykonávania (2021 – 2023)** vyplývajú **pozitívne závery. V** hodnotení sa preukázalo, že hlavné financované akcie prispeli k dosiahnutiu všeobecných a špecifických cieľov Programu pre jednotný trh. Napriek celkovým pozitívnym záverom v tejto strednodobej fáze vykonávania existuje ďalší priestor na zlepšenie.

3.1. Účinnosť

Ukázalo sa, že Program pre jednotný trh je pri dosahovaní svojich cieľov účinný, **hoci** sú možné určité zlepšenia, keďže účinnosť sa pri jednotlivých pilieroch líši.

Činnosti financované z Programu pre jednotný trh v rámci **piliera 1** účinne podporili zlepšenie digitálnych nástrojov v rôznych oblastiach politiky vrátane politiky hospodárskej súťaže, dohľadu nad trhom, finančných služieb a informácií pre spotrebiteľov. Vďaka týmto nástrojom sa zlepšilo presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže tým, že sa zaviedli osobitné digitálne riešenia a posilnila sa spolupráca s vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže a členskými štátmi. Príklady, ako je platforma CASE@EC, nástroj na správu prípadov, a elektronická investigatívna platforma Komisie eRFI, dokazujú pokrok, hoci zavádzanie platformy CASE@EC v rámci nástrojov politiky hospodárskej súťaže je dokončené len čiastočne a staršie nástroje na správu prípadov treba ešte postupne vyradiť. Okrem toho nástroje, ako je Your Europe a informačný systém o vnútornom trhu (ďalej len „IMI“), významne podporili administratívnu spoluprácu a prístup verejnosti k informáciám EÚ. V hodnotení sa však zdôrazňuje význam pravidelného zhromažďovania spätnej väzby od používateľov, aby bolo možné lepšie posúdiť širší vplyv týchto nástrojov.

V prípade **piliera 2** sa ukazuje, že je účinný pri dosahovaní svojich cieľov, pričom kľúčové iniciatívy, ako je napríklad Enterprise Europe Network (EEN) a Erasmus pre mladých podnikateľov, prinášajú veľmi dobré výsledky. Klienti siete EEN uvádzajú veľmi vysokú mieru spokojnosti a hmatateľný vplyv na výkonnosť podniku a výmeny v rámci programu

Erasmus pre mladých podnikateľov vykazujú vysokú mieru úspešnosti a potvrdený vplyv na vzdelávanie. Euroklastre účinne využívali kaskádové financovanie na podporu odolnosti MSP, digitalizácie a ekologizácie. Akcie na podporu internacionalizácie vrátane Poradenských centier pre práva duševného vlastníctva a Centra pre spoluprácu medzi EÚ a Japonskom dosiahli významné výsledky s vysokou mierou spokojnosti a významným počtom podporených MSP.

V rámci **piliera 3** sa účinne zvýšilo zapojenie zainteresovaných strán do európskych procesov normalizácie a zvýšilo sa prijímanie európskych noriem, čím sa podporila harmonizácia a kľúčové politické ciele. Zatiaľ čo organizácie, ako je Európsky výbor pre normalizáciu (CEN) a Európsky výbor pre normalizáciu v elektrotechnike (CENELEC), dosiahli vysokú mieru prijatia na vnútroštátnej úrovni, naďalej pretrvávajú výzvy v oblasti zabezpečenia zastúpenia EÚ na medzinárodnej úrovni a zlepšenia výkonnosti ETSI. V rámci tohto piliera sa takisto účinne podporil rozvoj vysokokvalitných noriem pre finančné a nefinančné výkazníctvo a audit. Vďaka financovaniu z Programu pre jednotný trh skupina EFRAG úspešne vypracovala prvý súbor európskych štandardov vykazovania informácií o udržateľnosti a presadzovala názory EÚ v oblasti finančného výkazníctva a Rada pre dohľad nad verejným záujmom (ďalej len „PIOB“) posilnila dohľad nad audítorskými štandardmi, čím sa zlepšilo zastúpenie viacerých zainteresovaných strán a riešili sa otázky verejného záujmu.

Pilier 4 zohral kľúčovú úlohu pri účinnom udržiavaní a posilňovaní ochrany spotrebiteľa v celej EÚ a pri zvyšovaní účasti spotrebiteľov na tvorbe politiky. Je to najmä vďaka práci siete CPC, systému varovania Safety Gate, európskym spotrebiteľským centrám a iniciatíve koordinovaných činností v oblasti bezpečnosti výrobkov, ako aj podpore zo strany spotrebiteľských organizácií na úrovni EÚ prostredníctvom Európskej organizácie spotrebiteľov. V rámci tohto piliera sa takisto účinne posilnilo zapojenie spotrebiteľov do tvorby politiky v oblasti finančných služieb. Organizácie Finance Watch a Better Finance významne prispeli k diskusiám o smerovaní, zvýšili informovanosť a zastupovali záujmy spotrebiteľov. Výsledky prieskumu však poukazujú na potrebu väčšej viditeľnosti a lepšej komunikácie o činnostiach týchto organizácií.

Pilier 5 účinne prispel k zlepšeniu zdravia a bezpečnosti v celej EÚ. V jeho rámci sa podporila eradikácia a zamedzenie šírenia chorôb zvierat, ako sú africký mor ošípaných (ďalej len „AMO“) a vysokopatogénna aviárna influenza (ďalej len „HPAI“), a znížil sa počet prípadov brucelózy, besnoty a infekcie spôsobenej baktériami salmonely v populácii hydiny. Spolufinancované opatrenia pomohli členským štátom eradikovať alebo obmedziť výskyt škodcov rastlín, ako je *Xylella fastidiosa*, fúzač čínsky a háďatko borovicové. Členské štáty a zainteresované strany uvádzajú prostredníctvom kvantitatívnych údajov pozitívne vplyvy, nie je však jasné, do akej miery k týmto výsledkom prispel Program pre jednotný trh. Flexibilita veterinárnych a fytosanitárnych pracovných programov umožnila prerozdelenie zdrojov na naliehavé výzvy, čím sa zvýšila účinnosť. Znížené miery spolufinancovania však pre viaceré orgány členských štátov predstavujú rozpočtové problémy. Pilier 5 účinne prispel k zlepšeniu zručností a výmene poznatkov medzi zainteresovanými stranami prostredníctvom programu Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny, sietí referenčných laboratórií a referenčných centier EÚ. Zároveň účinne pomohol bojovať proti antimikrobiálnej rezistencii, predchádzať vzniku potravinového odpadu a zlepšovať normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.

V rámci **piliera 6** sa účinne zlepšila kvalita a včasnosť európskej štatistiky, ktorá poskytuje silnú dôkazovú základňu pre tvorbu politík v rámci jednotného trhu a kľúčových oblastí, ako sú zelená a digitálna transformácia a sociálne práva. Údaje Eurostatu zohrali

rozhodujúcu úlohu pri formovaní hlavných stratégií EÚ vrátane nástroja NextGenerationEU, Európskej zelenej dohody a plánu REPowerEU a zároveň uľahčili účinné reakcie na krízy, napríklad na energetickú krízu a krízu spôsobenú pandémiou ochorenia COVID-19. Prostredníctvom európskeho štatistického programu sa rozšírilo štatistické pokrytie a zaviedli sa metodické zlepšenia, nové zdroje údajov a lepšie procesy validácie, čím sa výrazne zvýšila spoľahlivosť údajov. Úspech piliera pri plnení potrieb tvorcov politík a zainteresovaných strán podčiarkuje vysoká úroveň dôvery používateľov v európsku štatistiku, ktorej v roku 2024 vyjadrilo dôveru 95 % respondentov.

3.2. Efektívnosť

Program sa vykonával **efektívne s** efektívnym prideľovaním zdrojov a vykazuje znaky nákladovej efektívnosti. Prijímatelia vo všeobecnosti považujú náklady a prínosy za primerané, bez neprimeraného administratívneho zaťaženia. Existuje však priestor na zefektívnenie činností v rámci pilierov, napríklad pokiaľ ide o nástroj eGrants.

Efektívnosť Programu pre jednotný trh v rámci **piliera 1** bola posilnená pridelením finančných prostriedkov na činnosti verejného obstarávania riadené prostredníctvom postupu verejného obstarávania Komisie, čo umožnilo cielené poskytovanie služieb efektívne využívajúcich zdroje. Digitálne nástroje, ako sú eRFI a IMI, boli vyvinuté a udržiavané s nízkymi nákladmi, nahradili nadbytočné systémy a zlepšili výmenu informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi, podnikmi a verejnosťou. Napriek týmto úspechom sa pri konsolidácii rozpočtových položiek zaznamenalo len obmedzené zvýšenie efektívnosti, pričom v porovnaní s predchádzajúcim finančným obdobím sa prejavili len menej významné administratívne zjednodušenia a o trochu lepšie mechanizmy rozpočtových prevodov. Oblasťami, ktoré je potrebné zlepšiť, zostáva úsilie o maximalizáciu efektívnosti prostredníctvom odbornej prípravy a činností partnerského učenia, napríklad zjednodušenie vykazovania nákladov na granty.

Finančná podpora pre tretie strany v rámci **piliera 2** je účinným nástrojom na podporu malých podnikov, ale môže mať za následok administratívne zaťaženie menších a menej skúsených konzorcií, ktoré dostávajú finančné prostriedky z Programu pre jednotný trh. Prijímatelia vo všeobecnosti považujú administratívne požiadavky za primerané a klienti siete EEN z radov MSP uvádzajú, že služby sú efektívne zosúladené s potrebami podnikov. Prostriedkom na zlepšenie efektívnosti je zjednodušenie procesov, napríklad prostredníctvom vytvorenia štandardných vzorov, centrálnej riadiacej platformy a lepších platobných podmienok, zatiaľ čo menšie akcie programu je najlepšie vyhradiť pre prípady s jasným odôvodnením, ako je napríklad pilotné uplatňovanie inovačných prístupov.

Prostredníctvom **piliera 3** sa zlepšila transparentnosť finančného výkazníctva, ktoré sa zefektívnilo zavedením jednotkových nákladov. Počiatočný prechod však spôsobil administratívne zaťaženie vrátane zdvojených procesov v prípade nástroja eGrants a nedostatočných cestovných náhrad v období inflácie. Prijímatelia účinne spravovali finančné prostriedky s cieľom zabezpečiť efektívnosť vynaložených prostriedkov a aktívne pracovali na diverzifikácii zdrojov financovania, ale pokrok v organizáciách, ako je Nadácia pre medzinárodné štandardy finančného výkazníctva, Európska poradná skupina pre finančné výkazníctvo (ďalej len „EFRAG“) a Rada pre dohľad nad verejným záujmom (PIOB), sa líši. Zabezpečenie dostatočného financovania EFRAG z verejných zdrojov a zaistenie udržateľného modelu financovania PIOB majú zásadný význam pre zachovanie nezávislosti a podporu vysokokvalitného podnikového výkazníctva a vykazovania informácií o udržateľnosti, ktoré sú nevyhnutné pre investorov a kapitálové trhy.

V rámci **piliera 4** sa prechodom na verejné obstarávanie zvýšila efektívnosť pri riešení vyvíjajúcich sa otázok, ktoré sa týkajú spotrebiteľov, ako sú digitálne práva a bezpečnosť výrobkov, čo potvrdzujú dôkazy zhromaždené prostredníctvom prieskumov a štúdií. Organizácia Better Finance preukázala vysokú produktivitu a účinnosť, dosiahla významné výsledky na osobu a vynikala v porovnaní s podobne veľkými organizáciami. Podobne aj organizácia Finance Watch si udržala vysokú úroveň efektívnosti, vytvárala rozsiahle výstupy, najmä v oblasti komunikačných činností, a zároveň odviedla veľmi kvalitnú prácu v oblasti nesprávnych finančných praktík, financovania ekologických MSP a nadmernej zadlženosti.

V rámci **piliera 5** sa efektívne podporili veterinárne a fytosanitárne programy, účinne sa prerozdelili zdroje na prioritné choroby, ako je AMO a HPAI, a zároveň sa spolufinancovali opatrenia na zmiernenie prieniku škodcov rastlín, ako sú *Xylella fastidiosa* a háďatko borovicové. V analýzach nákladovej efektívnosti reakcií na výskyt HPAI a *Xylella fastidiosa* financovaných z Programu pre jednotný trh sa vyzdvihuje úloha programu pri zmierňovaní finančného zaťaženia členských štátov. Vďaka podpore platformy WOAH pre dobré životné podmienky zvierat sa posilnilo uplatňovanie noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a ich presadzovanie v celej Európe. Program Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny zaznamenal aj výrazné zníženie jednotkových nákladov na odbornú prípravu a na účastníka, najmä v dôsledku prechodu na online formáty.

V prípade **piliera 6** sa preukázala efektívnosť pri prideľovaní zdrojov, pričom zainteresované strany uznali nákladovú efektívnosť európskeho štatistického programu a primerané prínosy, ktoré prináša. Automatizácia a zefektívnenie štatistických procesov prispeli k zvýšeniu efektívnosti a zároveň k zníženiu ľudských zdrojov v rámci Európskeho štatistického systému (ESS). Zainteresované strany však varujú, že ďalšie znižovanie počtu zamestnancov by mohlo obmedziť schopnosť európskeho štatistického programu plniť rastúce požiadavky na podrobné a včasné štatistiky a investovať do nových technológií. Vďaka zjednodušeniu legislatívy a prijatiu elektronických nástrojov sa úspešne znížilo administratívne zaťaženie, pričom zainteresované strany uvádzajú v tejto oblasti stredný až vysoký úspech. Tým, že sa európsky štatistický program opiera o rôzne zdroje financovania vrátane subdelegovaných finančných prostriedkov, sa podporil vývoj štatistík na mieru. Zainteresované strany však zdôrazňujú význam štruktúry financovania, ktorá zabezpečuje nezávislosť a dlhodobú efektívnosť.

3.3. Súdržnosť

V hodnotení sa konštatuje, že Program pre jednotný trh vykazuje **vnútornú súdržnosť**. Jeho piliere a oblasti činnosti sa neprekrývajú, každý pilier sa zameriava na iné oblasti politiky s odlišnými regulačnými rámcami. Zosúladenie s ostatnými programami viacročného finančného rámca, ktorých činnosti nie sú v rámci Programu pre jednotný trh zdvojené, a s regulačným rámcom EÚ, stratégiami a širšími cieľmi EÚ zdôrazňuje jeho konzistentnosť (vonkajšia súdržnosť). Je však potrebné upozorniť na určité nepatrné odchýlky, keďže medzitematická a rôznorodá povaha Programu pre jednotný trh môže zvýšiť zložitosť celkovej koordinácie programu, čo môže následne ovplyvniť súdržnosť činností.

Pilier 1 vykazuje vnútornú aj vonkajšiu súdržnosť. Jeho činnosti pri dosahovaní cieľov stanovených v nariadení o Programe pre jednotný trh sú navzájom zosúladené a zodpovedajú celkovým stratégiám a prioritám Komisie. Konsolidácia činností v rámci piliera však nepriniesla očakávané synergie ani spoločné opatrenia integrovaného finančného nástroja.

Pilier 2 vykazuje vnútornú a vonkajšiu súdržnosť prostredníctvom lepších synergií a spolupráce medzi kľúčovými opatreniami, ako sú Poradenské centrá pre práva duševného vlastníctva. Menšie alebo menej kontinuálne činnosti sú však slabšie prepojené s inými činnosťami. Hoci zainteresované strany uznávajú zložitosť koordinácie v rámci medzitematickej štruktúry Programu pre jednotný trh, tento pilier má prospech zo širšieho dosahu a silnejšieho postavenia. Príklady synergií s inými piliermi Programu pre jednotný trh a programami EÚ (ako je Horizont Európa a národné a regionálne iniciatívy) poukazujú na to, do akej miery je pilier v súlade so širšími rámcami podpory a ako ich dopĺňa, najmä v prípade siete EEN.

Pilier 3 vykazuje vnútornú a vonkajšiu súdržnosť; zlúčenie rozpočtových riadkov pre európsku normalizáciu a finančné výkazníctvo neviedlo k nezrovnalostiam. Špecifická povaha jeho činností minimalizuje riziko prekrývania alebo konfliktu, a to tak v rámci samotného piliera, ako aj s ostatnými piliermi. Operačná podpora normalizácie v rámci Programu pre jednotný trh je bezproblémovo zosúladená s financovaním konkrétnych projektov z programov, ako sú Horizont Európa a LIFE. Tým sa posilňujú synergie a napomáha sa prioritám EÚ, ako sú napríklad Európska zelená dohoda a digitálna transformácia. Nový mandát EFRAG na vypracovanie európskeho štandardu vykazovania informácií o udržateľnosti vypĺňa kritickú medzeru vo vykazovaní informácií o udržateľnosti, pričom sa venuje náležitá pozornosť interoperabilite s globálnymi štandardmi s cieľom zabezpečiť konzistentnosť s medzinárodnými rámcami.

Pilier 4 vykazuje silnú vnútornú a vonkajšiu súdržnosť, jeho činnosti sú v súlade s cieľmi nariadenia o Programe pre jednotný trh a dopĺňajú širšie iniciatívy EÚ, ako je napríklad Nový program pre spotrebiteľov. Pôsobenie prijímateľov vrátane Európskej organizácie spotrebiteľov BEUC a organizácií Better Finance a Finance Watch odráža prístup založený na spolupráci, ktorý sa zaoberá všeobecnými problémami spotrebiteľov, ako aj otázkami finančných služieb. Okrem toho tento pilier dopĺňa ostatné piliere Programu pre jednotný trh, napríklad pilier 1 zameraný na dohľad nad trhom a pilier 3 týkajúci sa stanovovania noriem. Dopĺňa aj programy Horizont Európa a Digitálna Európa, čím zabezpečuje súlad s kľúčovými prioritami EÚ v oblasti udržateľnosti, digitalizácie a ochrany spotrebiteľa.

Pilier 5 vykazuje silnú vnútornú súdržnosť v častiach týkajúcich sa bezpečnosti potravín, pričom otázky zdravia zvierat a rastlín sa navzájom dopĺňajú v záujme zaručenia bezpečnosti v celom potravinovom reťazci. Z hľadiska vonkajšej súdržnosti je v náležitom súlade s prioritami EÚ vrátane Európskej zelenej dohody, stratégie Z farmy na stôl a opatrení spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) prostredníctvom iniciatív, ako je znižovanie objemu potravinového odpadu, minimalizácia používania pesticídov a boj proti antimikrobiálnej rezistencii. Tento pilier jasne dopĺňa iné programy, najmä Horizont Európa a EU4Health: každý program sa zameriava na odlišné, ale koordinované aspekty udržateľného poľnohospodárstva, zmierňovania antimikrobiálnej rezistencie a environmentálnej udržateľnosti. Tým sa maximalizuje vplyv a predchádza sa zdvojenému úsiliu.

Ciele a činnosti **piliera 6** vykazujú silnú vnútornú a vonkajšiu súdržnosť, ktorú podporujú právne rámce zabezpečujúce konzistentné a porovnateľné štatistiky vo všetkých členských štátoch. Tento pilier zabezpečuje súdržnosť prostredníctvom právnych rámcov, riadiacich orgánov a zosúladenia so stratégiami EÚ. Vďaka spolupráci s ECB a medzinárodnými organizáciami sa zvyšuje efektívnosť a súlad s globálnymi normami.

3.4. Pridaná hodnota EÚ

Program pre jednotný trh vytvára **pridanú hodnotu,** ktorú by prostredníctvom financovania na vnútroštátnej úrovni nebolo možné dosiahnuť. Financované činnosti umožňujú Komisii plniť si svoje právne povinnosti pri riešení otázok, ktoré patria do jej pôsobnosti. Vzhľadom na povahu výziev a potrieb súvisiacich s fungovaním jednotného trhu sú nevyhnutné aj opatrenia na úrovni EÚ. Týmto spôsobom Program pre jednotný trh prináša cezhraničné výhody a úspory z rozsahu, ktorým by sa samotné opatrenia na vnútroštátnej úrovni nemohli vyrovnať, čo zdôrazňuje jeho pridanú hodnotu.

Pilier 1 prináša EÚ pridanú hodnotu tým, že umožňuje Komisii plniť si svoje právne povinnosti, ktoré nemožno delegovať na členské štáty, a dosahovaním úspor z rozsahu. Podpora programu pre cezhraničné služby, ako je koordinácia medzi vnútroštátnymi orgánmi, presadzovanie práva EÚ a spoločné IT nástroje, prináša výhody, ktoré nemožno zopakovať na vnútroštátnej úrovni. Tieto činnosti sú rozhodujúce pre prehĺbenie jednotného trhu, zvýšenie konkurencieschopnosti a zabezpečenie účinného rozvoja a monitorovania práva a politík EÚ. Okrem toho sa v hodnotení zdôrazňuje, že bez financovania z Programu pre jednotný trh by na splnenie týchto povinností boli potrebné alternatívne zdroje financovania z prostriedkov EÚ.

Pilier 2 predstavuje významnú pridanú hodnotu EÚ tým, že podporuje cezhraničnú spoluprácu, umožňuje vzájomné učenie sa a poskytuje referenčné porovnávanie a usmernenia v oblasti politiky týkajúcej sa MSP, ktoré vnútroštátne programy nemôžu dosiahnuť. Konzultácie so zainteresovanými stranami neustále potvrdzovali jedinečnú hodnotu iniciatív na úrovni EÚ pri harmonizácii právnych predpisov a rámcov pre jednotný trh. S cieľom riešiť nerovnomernú účasť na výzvach a projektoch sa propagačné úsilie a požiadavky konzorcií v súčasnosti zameriavajú na nedostatočne zastúpené krajiny, čím sa zabezpečuje širšia inkluzívnosť a trvalá pridaná hodnota EÚ.

Pilier 3 poskytuje veľkú pridanú hodnotu EÚ tým, že zabezpečuje trvalú podporu organizáciám uvedeným v prílohe III (organizácie zastupujúce MSP, spotrebiteľov, environmentálne a sociálne záujmy v európskych normalizačných činnostiach[3]), ktoré sú závislé od financovania z Programu pre jednotný trh, aby mohli v procese normalizácie zostať aktívne a inkluzívne. Bez financovania z prostriedkov EÚ hrozí riziko opätovného návratu do pôsobnosti jednotlivých štátov, čo by mohlo oslabiť jednotný hlas EÚ na medzinárodných hospodárskych a finančných fórach a znížiť súdržnosť a účinnosť. Činnosť EÚ je nevyhnutná pre dohľad a koordináciu, na zosúladenie normalizačného úsilia s právnymi predpismi EÚ a verejnými záujmami, zabránenie fragmentácii trhu a zabezpečenie vysokokvalitných a uplatniteľných noriem.

Pilier 4 poskytuje EÚ významnú pridanú hodnotu tým, že sa v rámci neho financujú štúdie a zber údajov o spotrebiteľských otázkach, čo tvorcom politík umožňuje riešiť vznikajúce riziká, porovnávať výkonnosť členských štátov a formovať koordinované kontrolné akcie. Program pre jednotný trh podporuje ochranu záujmov spotrebiteľov na úrovni EÚ, čím sa zabezpečuje zastúpenie v oblastiach, ako sú finančné služby, ktoré by sa na vnútroštátnej úrovni neriešili dostatočne. Okrem toho spolupráca s medzinárodnými organizáciami a krajinami mimo EÚ posilňuje rozsah a vplyv spotrebiteľskej politiky EÚ, ktorá sa pri riešení cezhraničných výziev a účinnom presadzovaní záujmov spotrebiteľov opiera o koordinované opatrenia založené na údajoch.

[3] Nariadenie o normalizácii – 1025/2012 – SK – EUR-Lex.

Akcie v rámci **piliera 5** majú pozitívny vplyv na ochranu zdravia ľudí, zvierat a rastlín, posilňujú postavenie verejnosti prostredníctvom informovanosti spotrebiteľov a výmeny poznatkov a zabezpečujú väčšiu udržateľnosť potravinových systémov. Tento pilier prináša významnú pridanú hodnotu EÚ tým, že umožňuje koordinované akcie v oblasti zdravia zvierat a rastlín, ktoré by členské štáty nemohli dosiahnuť samy alebo by mali problémy s ich financovaním. Z finančných prostriedkov Programu pre jednotný trh sa podporujú veterinárne a fytosanitárne núdzové opatrenia a programy, banky očkovacích látok (ktoré sú rozhodujúce pre riešenie cezhraničných chorôb zvierat a škodcov rastlín) a základné nástroje, ako sú referenčné laboratóriá EÚ a odborná príprava v rámci programu Lepšia odborná príprava pre bezpečnejšie potraviny. Toto úsilie významne prispieva k zlepšeniu kapacít členských štátov pre úradné kontroly, harmonizácii presadzovania práva a zabezpečeniu jednotného prístupu potrebného na riadne fungovanie jednotného trhu.

Pilier 6 prináša výraznú pridanú hodnotu EÚ k údajom EÚ prostredníctvom ich nestrannosti, spoľahlivosti a harmonizovanej porovnateľnosti medzi členskými štátmi. Vďaka centralizovanému rámcu a metodickým pokrokom sa výrazne zlepšila kvalita a včasnosť údajov, čo umožnilo prijímanie informovaných rozhodnutí. Iniciatívy, ako je európsky štatistický prehľad týkajúci sa obnovy, ukazujú, že sa dokážu prispôsobiť vznikajúcim potrebám, zatiaľ čo granty a úsilie o spoluprácu posilňujú kapacity členských štátov. Zainteresované strany vo všeobecnosti oceňujú európsky štatistický program pre jeho rozhodujúcu úlohu pri poskytovaní jednotných, štandardizovaných štatistík, ktoré sú nevyhnutné pre tvorbu politík – niečo, čo by členské štáty nemohli dosiahnuť samy. Zosúladenie Eurostatu s globálnymi štandardmi ešte viac zdôrazňuje význam jeho činností.

3.5. Relevantnosť

Ciele Programu pre jednotný trh a činnosti vykonávané v rámci všetkých jeho pilierov sú naďalej **relevantné** pre potreby jednotného trhu a preukazujú určitú mieru prispôsobivosti, umožňujúcej reagovať na vznikajúce a nepredvídané výzvy (napr. ochorenie COVID-19, Ukrajina), a to aj pri pomerne skromnom rozpočte, pri ktorom sa nepredpokladali inflačné tlaky alebo tieto udalosti počas vykonávania programu. Význam programu sa zvyšuje, keď sa zohľadnia vznikajúce politické výzvy, ktoré sa odrážajú v nových politických usmerneniach[4] a nedávnych správach Enrica Lettu a Maria Draghiho[5]. Skromný rozpočet programu a potreba lepšieho zviditeľnenia a komunikácie o niektorých činnostiach však naznačujú, že niektoré oblasti je potrebné zlepšiť, aby sa zabezpečilo, že program bude naďalej relevantný pre potreby verejnosti, podnikov a politické výzvy EÚ vo všeobecnosti.

Pilier 1 je naďalej veľmi dôležitý, pretože podporuje presadzovanie práva EÚ, pravidlá hospodárskej súťaže, IT systémy a koordinačné skupiny, ktoré sú v súlade so stratégiami a s prioritami Komisie. Význam piliera by mal ďalej rásť, pretože prispieva k rastu, investíciám a dobudovaniu jednotného trhu, ako aj k vytvoreniu únie úspor a investícií v rámci politických usmernení na roky 2024 – 2029.

Ciele a opatrenia **piliera 2** sú veľmi relevantné. Sú úzko zosúladené so stratégiami a s prioritami EÚ a s pracovnými programami vypracovanými na základe rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými stranami, aby sa zabezpečilo, že budú reagovať na vyvíjajúce sa potreby MSP a jednotného trhu. Zlepšenie by sa však dalo dosiahnuť tým,

[4] Politické usmernenia Európskej komisie na roky 2024 – 2029.

[5] Draghiho správa, Konkurencieschopnosť EÚ: pohľad do budúcnosti – Európska komisia. „Lettova správa“, Enrico Letta – *Much more than a market* (Oveľa viac než len trh) (apríl 2024).

že sa v pracovných programoch výslovne prepoja akcie s cieľmi a že sa zabráni tomu, aby boli prijímatelia zahltení príliš veľkým množstvom požiadaviek.

Pilier 3 je naďalej relevantný, pretože je dobre zosúladený s potrebami trhu, podporuje voľný pohyb kapitálu v rámci jednotného trhu, zvyšuje konkurencieschopnosť spoločností EÚ na globálnych kapitálových trhoch a zabezpečuje zastúpenie záujmov EÚ pri stanovovaní noriem. Činnosti, ako je napríklad vypracovanie štandardov vykazovania informácií o udržateľnosti skupinou EFRAG na základe smernice o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov, sú rozhodujúce pre vykonávanie právnych predpisov EÚ, ovplyvňovanie globálnej normalizácie a riešenie rastúceho významu vykazovania informácií o udržateľnosti.

Pilier 4 zostáva veľmi dôležitý a je zameraný na ochranu spotrebiteľa a finančné služby prostredníctvom činností, ktoré sú v súlade s Novým programom pre spotrebiteľov a prioritami EÚ. Iniciatívy, ako je napríklad Consumer PRO, granty na alternatívne riešenie sporov a IT nástroje, ako sú napríklad Safety Gate a vyhľadávacie roboty elektronického dohľadu, účinne podporujú orgány presadzovania práva, posilňujú postavenie spotrebiteľov a zaručujú bezpečnosť výrobkov. Prijímatelia Better Finance a Finance Watch zohrávajú kľúčovú úlohu pri zastupovaní spotrebiteľov finančných služieb. Význam ich odborných znalostí bude rásť popri zameraní EÚ na úniu úspor a investícií a finančnú gramotnosť, hoci v budúcnosti môže byť potrebná väčšia viditeľnosť a zdroje.

Pilier 5 prispieva k silnejšiemu a súdržnejšiemu jednotnému trhu a je veľmi dôležitý pre vyvíjajúce sa potreby potravinového reťazca EÚ. V rámci tohto piliera sa riešia kľúčové otázky, ako sú objavujúce sa choroby, antimikrobiálna rezistencia, bezpečnosť potravín a udržateľné postupy. Spolufinancované núdzové opatrenia v prípade chorôb zvierat a rastlín pomohli zmierniť zaťaženie poľnohospodárov. Činnosti zamerané na dohľad, laboratórne inšpekcie a udržateľnú výrobu potravín sú v súlade so širšími politikami EÚ, ako je Európska zelená dohoda a stratégia Z farmy na stôl, čím sa zabezpečuje trvalý význam pri riešení výziev v oblasti verejného zdravia a udržateľnosti.

Pilier 6 je naďalej veľmi dôležitý. Je v úzkom súlade s potrebami Európskeho štatistického systému a ostatných zainteresovaných strán tým, že rieši meniace sa politické priority a požiadavky na údaje. Hoci sa v prípade Európskeho štatistického systému preukázala prispôsobivosť, a to najmä počas kríz, ako sú kríza spôsobená pandémiou ochorenia COVID-19 a vojna na Ukrajine, nedostatky v podrobnosti regionálnych údajov, včasnosti a integrácii nových zdrojov údajov poukazujú na potrebu neustálych inovácií a zlepšení, aby sa splnili vznikajúce politické požiadavky.

3.6. Flexibilita

Program pre jednotný trh čiastočne mal očakávané prínosy integrovaného programu. Potenciál Programu pre jednotný trh v oblasti **flexibility** priniesol určité pozitívne výsledky, ale jeho plný potenciál zostáva nevyužitý. Rozpočtové presuny boli relatívne malé a uskutočnili sa medzi rozpočtovými riadkami spravovanými tým istým odborom Komisie.

3.7. Zjednodušenie

Hoci priebežné hodnotenie prináša určité dôkazy, celkové **zjednodušenie** na úrovni programu nie je na očakávanej úrovni. Určité zjednodušenie vyplynulo z toho, že program má jednotný právny základ: Komisia musela vypracovať len jeden návrh a Parlament

a Rada museli prijať len jedno nariadenie. Dôkazy o ďalšom zjednodušení sú však obmedzené, keďže na pokrytie rôznych oblastí politiky je stále potrebných viacero výborov a pracovných programov.

3.8. Synergie

Očakávané **synergie** vyplývajúce z konsolidácie činností do jedného finančného nástroja sa v plnej miere nenaplnili, a to napriek spolupráci v rôznych oblastiach politiky, čo znamená dobrú spoluprácu medzi odbormi Komisie. Vykonávali sa spoločné činnosti v rámci viacerých pilierov, ale mohlo by sa ich vyvinúť viac.

4. ODPORÚČANIA

Napriek celkovým pozitívnym záverom v tejto strednodobej fáze vykonávania existuje priestor na zlepšenie. Vzhľadom na obmedzený rozpočet programu a jeho pevný programový plán je prispôsobenie sa novým politickým prioritám bez podstatného zvýšenia rozpočtu náročné. Najmä v dôsledku vyššej než očakávanej inflácie sa znížil počet a rozsah opatrení, ktoré bolo možné vykonať.

Potenciál flexibility, synergií a zjednodušenia by sa mal ďalej využívať, aby sa čo najlepšie využila jedinečná koncepcia Programu pre jednotný trh. Odbory Komisie zodpovedné za jednotlivé piliere Programu pre jednotný trh by mohli preskúmať možnosť iniciovať viac spoločných akcií, ako sú napríklad medzipilierová odborná príprava, spoločné činnosti v oblasti verejného obstarávania, spoločné nákupy databáz, spoločné štúdie, prieskumy Eurobarometra, rámcové zmluvy a spoločné IT projekty. V súvislosti s nástrojom eGrants by sa malo zvážiť zjednodušenie.

Zber údajov v súvislosti s dosahovaním ukazovateľov by sa mohol zefektívniť. Systematickejším zhromažďovaním údajov vo všetkých pilieroch by vznikol lepší podklad pre posúdenie vykonávania programu. Komisii by to umožnilo prijať nápravné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby činnosti efektívne a účinne slúžili na dosiahnutie cieľov a zostali relevantné a súdržné v rámci Programu pre jednotný trh a so širšími prioritami EÚ.

Niektoré ukazovatele **rámca monitorovania a hodnotenia** by sa mohli aktualizovať a spresniť, aby boli viac prispôsobené Programu pre jednotný trh a lepšie odrážali jeho výkonnosť. Zlepšil by sa tým aj zber údajov, rámec by sa viac zosúladil s logikou intervencie a v konečnom dôsledku by sa zlepšilo posudzovanie vykonávania programu, najmä počas záverečného hodnotenia.

Pilier 1: Častejšie zhromažďovanie spätnej väzby od používateľov služieb, ako sú Your Europe – Poradenstvo a kompas taxonómie EÚ, by v prípade potreby zlepšilo monitorovanie spokojnosti používateľov a poskytovanie služieb[6]. Zavedením jednotného systému vykazovania vo všetkých rozpočtových riadkoch by sa zefektívnilo sledovanie činností, výstupov a výsledkov. Tým by sa mohli odhaliť príležitosti pre synergie v oblastiach, ako je spoločné obstarávanie, odborná príprava a koordinované presadzovanie práva vo viacerých oblastiach.

Pilier 2: Prostredníctvom systematického monitorovania ukazovateľov výstupov a výsledkov v správach o projektoch by sa identifikovali všetky MSP podporované v rámci

[6] Portál Your Europe zahŕňa mechanizmus spätnej väzby a každoročne vykonáva prieskum spätnej väzby používateľov.

Programu pre jednotný trh. Výslovným prepojením týchto ukazovateľov so špecifickými cieľmi by sa viac objasnil vplyv tohto programu. Ukazovatele výsledkov by sa mohli zlepšiť prepojením spokojnosti MSP s prijatou podporou a so všetkými následnými opatreniami, ktoré prijmú. Pri harmonizovanom prieskume by sa malo usilovať o zhromaždenie údajov napríklad o vplyve rastu, digitalizácie a internacionalizácie.

Pilier 3: Vytvorením jasnejších mechanizmov monitorovania a spätnej väzby pre účasť na procesoch normalizácie by sa zlepšilo pochopenie toho, ako financovanie z prostriedkov EÚ (najmä organizácií uvedených v prílohe III) ovplyvňuje účasť zainteresovaných strán. Keby niektoré organizácie, ktoré dostávajú financovanie na podporu vývoja štandardov finančného a nefinančného výkazníctva, nedostali žiadne finančné prostriedky, malo by to na ne vážny vplyv a ohrozilo by to ich schopnosť pokračovať v činnostiach, ktoré sú dôležité pre ciele politiky EÚ. Je takisto potrebné zvýšiť finančnú základňu týchto organizácií.

Pilier 4: Skúsenosti s programom ukázali, že hoci je potrebné zaviesť ukazovatele na meranie kvantitatívnych výstupov prijímateľov, s meraním kvality alebo vplyvu činností pomocou kvantitatívnych ukazovateľov sa spájajú problémy. Niektorí prijímatelia sa stretli s finančnými ťažkosťami aj v dôsledku zvýšenej inflácie, ktorá nebola pokrytá sumami v pôvodnom návrhu Programu pre jednotný trh. Súlad výrobkov s predpismi a bezpečnosť výrobkov by sa zlepšili zabezpečením väčšieho počtu pracovníkov dohľadu nad trhom, lepšou spoluprácou s colnými orgánmi, rýchlejším šírením výsledkov výskumu a častejšími výzvami na financovanie. Rozdielna úroveň zdrojov účastníkov grantu mohla ovplyvniť úroveň dosiahnutých výsledkov týchto akcií, najmä v prípadoch, keď sa vyžaduje zosúladené financovanie.

Pilier 5: Zlepšenie rámca monitorovania programu stanovením ukazovateľov by pomohlo lepšie merať účinnosť a efektívnosť financovaných činností, napríklad na monitorovanie pokroku a vplyvu činností referenčných centier Európskej únie v oblasti dobrých životných podmienok zvierat. To by takisto pomohlo lepšie posúdiť, do akej miery tieto činnosti prispievajú k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu. Na zabezpečenie účinného vykonávania veterinárnych a fytosanitárnych núdzových opatrení a programov je potrebný prístup k rezerve na núdzovú pomoc.

Pilier 6: Je potrebné naďalej investovať do nových technológií a inovatívnych zdrojov údajov. Zlepšenie prispôsobivosti rýchlemu technologickému vývoju má zásadný význam a je potrebné neustále vyvíjať úsilie na zlepšenie včasnosti, zníženie oneskorení pri zverejňovaní a posilnenie iniciatív členských štátov v oblasti budovania kapacít. Je potrebné stanoviť priority štatistických výstupov a pokračovať v koordinácii s ostatnými orgánmi EÚ, aby sa zabezpečilo efektívne riešenie najkritickejších potrieb údajov s veľkým vplyvom. Na dosiahnutie tohto cieľa by sa mali vytvoriť silnejšie mechanizmy na zvýšenie zapojenia používateľov a lepšie pochopenie ich potrieb a priorít vrátane včasnejšej a inkluzívnejšej spätnej väzby. Považuje sa za dôležité, aby sa v rámci budúcej štruktúry VFR naďalej vymedzoval európsky štatistický pilier vrátane jeho činností a rozpočtu s cieľom zdôrazniť jeho nezávislosť a nestrannosť.